

ПОДГОТОВКАТА НА 6 – 7-ГОДИШНИТЕ ДЕЦА ЗА ОБУЧЕНИЕТО ПО ТРУД И ТЕХНИКА В I КЛАС

Тодорка Николова, Радка Гайдова

В търсенето на рационални средства и начини за обучение и възпитание на подрастващите е необходимо да се обърне внимание на подготовката на 6 – 7-годишните деца за обу-

чение в I клас на СОУ, в частност и за обучението по труд и техника. Този учебен предмет решава практически проблеми на началната трудова подготовка. Съставлящите го елементи (модули) – технология на обработката на материалите и технология на монтажа (общо с почти 80% присъствие в учебното съдържание), технология на агроекологията и технология на битовото обелужване – функционират в сложно интегрално единство и взаимно се допълват.

Подготовката на 6 – 7-годишните деца за обучението по труд и техника е естествено следствие от цялостната дейност на детските заведения. Ролята им за подпомагане на трудовото възпитание и образование; за формиране на желание и готовност за

участие в труд от 6 – 7-годишна възраст се обуславя от единството на дейностите – игрова, учебна, трудова, върху основата на които се диференцират разнообразни форми на

педагогическо взаимодействие. По съдържание те решават в единство задачите на умственото, правствено-трудовете, естетическото и физическото възпитание и развитие на детето.

Особена роля за общото психофизическо развитие на детето до постъпването му в училище играе трудовете и конструктивно-техническа дейност с нейните интегративни функции в педагогическия процес. Те се характеризират със специфични компоненти, които се овладяват в разнообразни форми и посредством разнообразни средства. В и чрез трудовете дейност децата откриват елементарни и закономерни отношения между предметите и явленията, усвояват общотрудови умения, учат се

да действат съвместно, обединени от обща цел и се насочват към конкретни резултати. Полагат се основите на комплекси от социално-правствени и волеви качества на детската личност като трудолюбие, организираност, взаимопомощ, целенасоченост, съзнателност, отговорност, естетическа отзивчивост. Създават се предпоставки за решаване на задачите на трудовото възпитание.

Основните видове труд, които изграждат системата на трудовата и конструктивно-техническа дейност, включват обновенно съдържание, което е:

- подбрано и систематизирано с оглед на постепенното осъществяване на прехода от манипулативна към целенасочена предметна дейност;

- поставено в съответствие с възможностите на децата за самостоятелно възприемане, разбиране и оценяване на собствения и чуждия труд;

- основано на социалната и техническа принадлежност на труда, която разкрива както начина на действие за получаване на определен резултат, а така и функционално-конструктивната особеност на същия;

- постепенно отделящо труда от играта, с цел обособяването му като самостоятелна и независима дейност;

- насочено към развиващо и възпитателно взаимодействие, при което се постига оптимално осъществяване на общите и конкретните задачи.

Основните цели и параметри на трудовата и конструктивно-техническата дейност при определяне и интегриране на образователното и възпитателното съдържание е обобщен израз на психологопедагогическите тенденции в развитието на детето, от една страна, а от друга – провокират създаването на система на детската трудова дейност.

Това виждане авторският колектив на "Програма за възпитаване на детето от две до седемгодишна възраст" е подкрепил чрез предлагане на една отворена система на взаимодействие, осигуряваща естествения преход на детето към училищната, среда, която включва:

- стимулиране на преживяванията;

- опознаване на дейностите;

- преобразуване на дейността, които в своята цялост координират детския опит и субект-субектните взаимоотношения на учителя с децата в педагогическия процес(5).

В програмата "Активността на детето в детската градина" авторите се основават на активността на детето при различните видове дейности и предлагат механизмът на взаимодействие между учителя и детето да се основава на закономерностите на педагогическия процес (1). Прилагането на подход, при който водещо начало в педагогическата технология е активността на детето, подпомага процеса на търсене на рационални средства и начини за обучение и въз-

питание в труд и участие в трудова дейност.

Взаимовръзката между ръчната техническа работа и конструктивно-механическата дейност на 6 – 7-годишните деца има за цел да формира:

– конкретни умения за ръчен технически труд – чрез дейности с разнообразни материали (хартия, картон, дървесина, природни материали, текстил, метали и др.) – умения, специфични за всеки един от тях: прегъване, очертаване, рязане, сковаване, преплитане, усукване, шиене, съединяване и др.;

– умения за конструктивно-техническа дейност – комбиниране на отворени и затворени кутии, моделиране на сгради от готови елементи с раздвижена конфигурация по скица, техническа рисунка, модел, начертана и неначертана разгъвка, конструиране на виштвово съединение и движещи се предмети от разнообразни елементи на строителни и технически комплекти.

В края на предучилищния период 6 – 7-годишните деца трябва да могат да назовават материали и инструменти, необходими за изработването на предмет, да се ориентират в техническа рисунка, да използват шаблон, да подреждат работното място, да показват формирани трудови и нравствено-естетически качества. Определено развитие достигат умствените способности и познавателните интереси на децата, изра-

зени в уменията им да наблюдават, анализират, сравняват и обобщават.

Обучението на труд в детската градина има освен познавателна и социална функция, с която непосредствено е свързан проблемът за личността и социална подготовка на детето за продължаване на неговото обучение в училище.

Всеко дете очаква да постъпи в училище, привличано от новата роля на ученик. Правилната личностна позиция зависи от представите му за училището и за неговите задачи като ученик, от това доколко и как ще преодолее преходния период за най-ефективно използване в учебната си дейност, придобитите знания и умения за труд. Стремещът му да постъпи по определен, рационален начин, а не стремещът да действа въобще, оформят в една или друга степен способността и готовността за труд.

В този смисъл подготовката за училище е резултат и от оптималната организация на трудовата и конструктивно-техническата дейност, като отделна система със свои цели и задачи, като съвкупност от дейности, обединени от близки и далечни цели. Системата за трудова и конструктивно-техническа дейност е функционална и при подходяща организация на съчетаване с другите дейности, в зависимост от особеностите и възможностите на всяко детско заведение и при преминаване на първия курс на обучение (от 2 до 7-

годишна възраст) или поне на обучение в подготвителна група (III група), 6 – 7-годишните деца овладяват комплекси от знания, умения и качества за извършване на разнообразни трудови дейности.

Наред с усвояването на конкретни знания и умения, подготовката за учебно-трудова дейност в I клас се изразява и в общото развитие на умствените способности и познавателните интереси на децата, във формиране на умения да наблюдават, анализират, сравняват и обобщават наблюдаваните явления. Известно е, че началният етап на конструктивно-техническата дейност при децата се характеризира с наличието на нагледно дадена цел, която се достига със средствата на нагледно-действено мислене. В края на предучилищния период се наблюдава развитие на това нагледно-действено мислене, като се проявява въображение, наблюдателност и пространствени представи. Образите на въображаемите предмети стават по-ясни и диференцирани. Детето усвоява пропорциите, формите, големините, започва да оперира с прости пространствени представи, появяват се признаци на все по-пълно и адекватно отразяване на действителността, преход от простото комбиниране на представи, към творческо, логическо аргументирано комбиниране. Според Т. Делчева при 6-годишните деца се наблюдава качествено нов елемент в развитието на творческата конструктив-

на дейност – даване на няколко решения за една и съща задача (2, 78).

Противоречивият характер на отношението между преподаване и учене в обучението по труд и техника, диалектичката връзка между интересното и неинтересното, мотивите на дейността и поведението налагат да се постави въпросът и за творческите елементи в учебно-трудова дейност.

Процесът на формиране и развитие на конкретно-трудовете и конструкторно-технически умения на 6 – 7-годишните деца продължава с усъвършенстването им в I клас, което налага целенасочено и системно овладяване на необходимото образователно съдържание в детската градина. Настоящото изследване си поставя за цел да установи подготовката на 6 – 7-годишните деца за участие в ръчен технически труд и конструкторно-техническа дейност на организационно-функционалната система труд и техника в I клас на СОУ.

За постигане целта на изследването са установени:

1. Степента на усвояване на знания и формиране на умения – обем, осмисленост и прилагане в практическата дейност.

2. Степента на формираност на уменията за творческо прилагане на знанията и конкретните умения при различни условия на умения за творческа познавателна самостоятелност.

За определяне степенята на усвояване на знанията и формиране на

уменията, свързани с ръчен технически труд и конструктивно-техническа дейност (под конструктивно-техническа дейност разбираме моделиране и конструиране на технически обекти от всякакъв вид материал, включително хартия и картон), както и за установяване степента на формираност на уменията за творческото им прилагане е използвана системата от експериментални задачи. Всяка от тях е конструирана на две равнища, които отговарят на задачите на изследването.

Изследването обхваща 42 деца от постоянните и временни базови детски заведения към ВТУ "Св. св. Кирил и Методий", гр. В. Търново. Проведено е под формата на индивидуална беседа с всяко дете. При пужда са задавани едни и същи допълнителни въпроси. Предварително са уточнени показателите за оценка на всяко равнище. За оценяването на всеки показател поотделно е използвана тристепенна скала: 1 – не знае, 2 – колебае се (или частично верен отговор), 3 – знае, след което е оформена средна оценка с точност до 0, 25 за всяко равнище на съответната задача. След приключване на беседата и оценяване на устните отговори и практически действия на децата, получените резултати от личните картони са пренесени в таблица, където за всяко дете е пресметната средната оценка за показателите от първо равнище, средната оценка за показателите от второ равнище и общата

оценка като сбор от двете средноаритметични оценки. Така общата оценка се оформя в интервала от две до шест. Общата оценка за степента на усвояване на знания и формиране на умения, както и за творческото им прилагане при различни условия по задачи, се получава като средноаритметичното число се умножи по две. Така приетата система за оценяване (4, с. 9) дава възможност децата, които получават максимални оценки за двете равнища, да имат обща оценка шест ($3 + 3 = 6$), децата, които имат необходимите знания и умения, но не могат да ги прилагат творчески, получават за първо равнище оценка три и за второ равнище – оценка 1 или обща оценка 4 ($3 + 1 = 4$). При условие, че децата не са получили положителни резултати по всички показатели и за двете равнища, получават средна оценка 2 ($1 + 1 = 2$).

За създаване на системата от експериментални задачи е извършено проучване на учебната документация за I – III група на детската градина и I клас на СОУ, формулираните общи цели и задачи на обучението и възпитанието, както и на конкретната ръчно-техническа и конструктивно-техническа дейност в детската градина. Отчетени са и психолого-педагогическите особености на децата, характерни за двата възрастови периода. Конструирането на задачите на две равнища позволи да се обхванат както необходимите знания и умения за работа с хартия и картон,

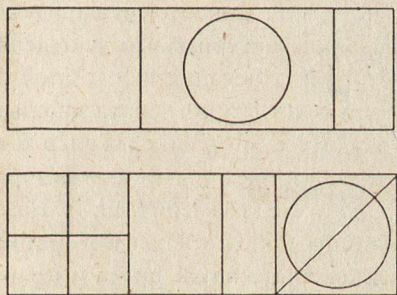
така и свособразието на уменията за наблюдение и сравняване, за конструирани на силуети на технически обекти от геометрични фигури и обемни тела, т. е. за конструирани на цялото чрез подбор на неговите части от множество елементи, зададени предварително, развитието на елементи на творчество в конструктивната дейност и да се изгради попълна представа за подготовката на 6 – 7-годишните деца за участие в учебно-трудова дейност по труд и техника в началото на I клас.

Експериментални задачи:

Първа задача: **Отгатни фигурите!**

I равнище: Назоваване на всички фигури и отделяне на определен брой от посочена фигура. Предлагат се изрязани геометрични фигури (квадрат, правоъгълник, кръг и триъгълник) с различна големина и цвят.

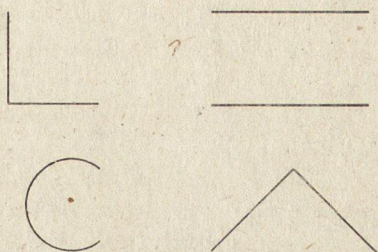
II равнище: Определяне вида и броя на геометричните фигури, начертани една в друга или една върху друга. Предлагат се картони с начертани съчетания на фигури (фиг. 1).

Фиг. 1. Начертани една в друга или една върху друга фигури.

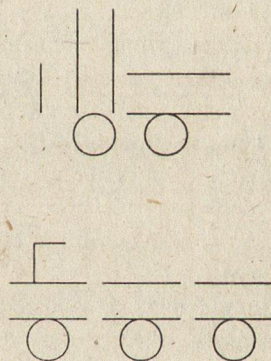
Втора задача: **Дочертай фигурите!** (Модифицирана задача на Торане)

I равнище: Дочертаване на единични фигури. Предлага се картон с четири недочертани фигури (фиг. 2).

Фиг. 2. Недочертани фигури

II равнище: Дочертаване на геометрични фигури, разположени по определен начин, до получаване и назоваване на изображение на предмет от заобикалящата действителност. Предлагат се картони с недочертани изображения (фиг. 3).

Фиг. 3. Недочертани изображения на картини

Трета задача: Подреди превозно средство!

I равнище: Моделиране на силует на превозно средство от определен вид и брой геометрични фигури. Предлагат се достатъчен брой геометрични фигури за моделиране на силует на камион или трактор.

II равнище: Моделиране на силует на превозно средство с големи размери от много на брой и различни по вид геометрични фигури. Предлагат се неограничен брой и вид геометрични фигури с по-малки размери в сравнение с предполагаемия силует на превозното средство.

Четвърта задача: Получи нова фигура!

I равнище: Получаване на нови фигури от изходни "квадрат" или "правоъгълник" чрез прегъване при правилно съвпадане на срещуположни или съседни върхове. Предлагат се квадрат и правоъгълник от тънка хартия за прегъване.

II равнище: Изработване на предмет по собствен замисъл чрез прегъване и прилагане на знанията и уменията от първо равнище. Предлагат се правоъгълни листи хартия с различна големина.

Пета задача: Коя линия съм и за какво служа?

I равнище: Разпознаване и назоваване на съответните видове линии и назоваване на операциите, при които се използват. Предлагат се картони с начертани няколко дебели непрекъснати и тънки прекъснати линии.

II равнище: Прилагане знанията и уменията от първо равнище до получаване на модел от околната действителност. Предлага се разгъвка на отворена кутия и допълнителни цветни кръгчета и квадратчета.

Шеста задача: Какво ще направим от нас?

I равнище: Разпознаване и назоваване на геометрични тела и конструиране на камион.

II равнище: Конструиране с геометрични тела по собствен замисъл. И за двете равнища се предлага набор от геометрични тела: картонени кубчета и паралелепипеди с различни размери, призми и пирамиди, отворени кутии.

Част от индивидуалните оценки, средните и общата оценки на устните отговори и практическите умения на 6 - 7-годишните деца са показвани в табл. 1.

Средните оценки по равнища на задачите и данните от първичните протоколи дават конкретни сведения за знанията и уменията на децата. Те разпознават най-често срещаните геометрични фигури, могат да отделят и отброяват искания вид и брой от тях, като 90, 48% от децата започват от големите фигури и едва след като ги отделят, преминават към фигурите с по-малки размери (зад. 1). Назо-вават правилно и точно изговарят наименованията на квадрата и правоъгълника. Една част от тези деца - 40, 50% правилно определят характеристиките им признаци (четири равни

ИНДИВИДУАЛНИ, СРЕДНИ И ОБЩИ ОЦЕНКИ НА УСТНИТЕ ОТГОВОРИ И ПРАКТИЧЕСКИТЕ
УМЕНИЯ НА 6-7-ГОДИШНИТЕ ДЕЦА

№	Равнище на задачите	№ по ред на задачите						Средна оценка	Обща оценка
		1	2	3	4	5	6		
1	I	3,00	3,00	2,00	3,00	1,75	3,00	2,63	5,00
	II	2,75	3,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,29	
2	I	3,00	3,00	2,50	2,00	1,25	1,50	2,21	4,00
	II	2,50	3,00	1,25	2,50	1,50	1,00	1,96	
14	I	2,75	2,75	1,50	2,00	1,50	1,50	2,00	3,50
	II	2,50	2,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,42	
26	I	3,00	3,00	2,75	3,00	3,00	3,00	2,96	5,75
	II	3,00	3,00	2,50	3,00	2,50	2,75	2,79	
42	I	3,00	3,00	2,50	2,50	1,75	2,25	2,33	4,50
	II	2,50	3,00	1,25	2,25	1,50	1,75	2,04	
Средна оценка по равнища		5,38	5,62	4,85	4,87	3,55	3,87	4,69	4,28
		4,95	4,85	3,25	3,70	3,50	3,03	3,88	

страни или две къси и две дълги страни. 14, 29% от децата се затрудняват при назоваване, изговаряне и определяне признаците на триъгълника, което наложи задаването на допълнителни въпроси. Това поставя въпроса за необходимостта от изучаване на обекти от действителността, които имат триъгълна форма, както и стремеж за разширяване на речниковия запас на децата чрез изговаряне на думата "триъгълник" и определяне на признаците му. При работа с картоните с начертани фигури (фиг. 1) 38, 95% от децата посочват начертаните една върху друга или една в друга геометрични фигури без грешка, 46, 15% допускат единични грешки и 23, 89% трудно се ориентират. Това се обясняват с малкия опит на децата и неумението им да виждат начертаните една в друга или една върху друга фигури. От друга страна, се установява недостатъчна учебна дейност върху затвърдяване на признаците на квадрат, правоъгълник и триъгълник, както и недостатъчното умение да наблюдават и сравняват, недостатъчната работа върху такъв род задачи, при които се съчетават различни геометрични фигури.

При дочертване на геометричните фигури (зад. 2, I равнище) се наблюдава много добро решаване на задачата при 69, 05% от децата, а останалите допускат 1 – 2 грешки или се отказват да дочертаят някоя от фигурите. Почти половината от децата – 47, 78% чертаят отляво наляво и

отдолу нагоре, което говори за неправилно формиране на начални умения за графично изобразяване. Това ни кара да обърнем внимание на формирането на началните умения за изобразяване на линии и отсечки, които още в предучилищна възраст трябва да преминават в навици. Изтеглянето на линии и отсечки, както и измерването им отляво надясно и от горе надолу, се отнасят до тъй наречените технически начини за изпълнение на дейността, които се явяват елементи на по-сложните графични умения за чертане въобще. Макар средната оценка на второто равнище на втора задача да е по-ниска от средната оценка за първо равнище, 57, 14% от децата се ориентираха предварително в изображението и показаха много добри резултати при дочертването на отделните фигури и оформяне силуета на превозните средства. Чертането на скица или рисуването на силуети на превозни средства е едно от любимите занимания на децата от предучилищна възраст, особено на момчетата.

Актуализираните с предишните задачи знания за правоъгълник, квадрат и кръг спомагат децата бързо да се ориентират в геометричните фигури и да ги потърсят при решаването на трета задача. Независимо, че част от децата показват умение да наблюдават, да комбинират и сравняват формите и съчетанието от 2 или 3 фигури, независимо, че кръгчетата им подсказаха как трябва да

бъдат разположени фигурите при моделиране на силуета на камиона, резултатите от трета задача (първо равнище – средна оценка, 4, 85 и за второ равнище – 3, 25) говорят за опростени, непълни и недостатъчни практически умения и недостатъчно развито абстрактно мислене.

По-високата степен на усвояване на знанията и формираност на уменията, както и прилагането им в практическата дейност при познати или близки до познатите условия проличава и при четвърта задача – средна оценка за първо равнище – 4, 87. Не можем обаче да твърдим същото за степента на формираност на уменията за творческо прилагане, която е с цяла единица по-малка – за второ равнище средната оценка е 3, 70. При поставяне на конкретната задача за получаване на нова фигура чрез прегъване от определена изходна форма – квадрат или правоъгълник – се актуализират съществени признаци на квадрата и правоъгълника – срещуположни страни, прави ъгли, срещуположни върхове, съседни страни и върхове. Със задачата от първо равнище, а именно за получаване на нови фигури от изходни форми на квадрат и правоъгълник чрез прегъване при съвпадане на срещуположни или съседни върхове успешно се справят 35, 72% от децата, като повече от половината се нуждаят от подсказващи обяснения и допълнителни въпроси, а малка част – 7, 14% не успяват. Значително намалява процентът на ус-

пешно решените задачата за второ равнище, тъй като едва 9, 60% проявяват съобразителност и находчивост за изработване на предмет чрез прегъване по собствен замисъл, достатъчно различен от изработваните в занятията. Немалка част от децата започват да прегъват, като се стремят да получат външните форми на мисловния си образ, без да могат да се ориентират за необходимите прегъвания в самото начало.

Средните оценки при задачата за разпознаване и назоваване на изобразените линии – дебела непрекъснатата и тънка прекъснатата, както и назоваване на операциите, свързани с тях (задача пета), са сравнително ниски – за първо равнище 3,55 и прилагането на тези знания за получаване на отворена кутия и доконструиране с допълнителни елементи – второ равнище 3,50. По-голяма част от децата – 59,53% неправилно наричат линиите "черти" и ги определят като: цяла черта, черта от малки чертички, голяма черта, малки чертички и т. н. Това показва неовладени правилно технически термини и припуждава децата да използват житейски понятия. Значението на техническия термин в конструктивно-техническата дейност като специфична лексикална особеност постепенно нараства, особено при изработване на изделия с усложняваща се конструкция. Затова не бива да се пропускат възможности за формиране на конкретни понятия, за попълване на тех-

ния обем и съдържание. (Под формиране на дадено понятие разбираме не само усвояване на съществени признаци за дадения предмет или явление, но и формиране на умение за използване на това понятие – правилно назоваване и изговаряне, точно използване). Не изключваме и възможността самите учители по време на конструктивно-техническата дейност да използват термините черта, чертички и т. н. 71, 42% от децата не свързват в първия момент видовете линии с технологичните операции, макар самите операции да са им известни. Независимо, че средната оценка за степента за творческо прилагане на знанията и уменията при доконструиране на отворената кутия не е висока, се наблюдават интересни идеи от децата – сравнително сполучливи опити да се моделира котлон, маса, светофар, количка, каручка, шейна, легло.

6 – 7-годишните деца разпознават и назовават предложените геометрични тела, но се затрудняват при конструирането на камион. Макар че се стремят да подредят кубчетата и оформят предната част на камиона, липсата на колела им пречи да видят отворената кутия като каросерия или ремарке. Децата се стремят да конструират къщичка, количка и други предмети, но не могат да намерят възможно най-правилното съчетание на отделните геометрични тела в конструирания обект. Не им липсват и идеи да направят макет на детска гра-

дина, като всяко от геометричните тела изпълнява ролята на даден обект – основна сграда, допълнителна сграда, съоръжения за детската площадка, ограда и т. н.

При анализиране на индивидуалните резултати на децата се установява, че възможностите им за извършване на конкретна дейност са на по-висока степен, като оценката за степента на усвоените знания и формираните умения за първо равнище е 4,69, а оценката за степента на формираност на уменията за творческо прилагане на знанията и конкретните умения за извършване на аналитико-синтетична дейност, за комбиниране и преобразуване, на уменията за творческа познавателна самостоятелност е 3,88.

Резултатите от проведеното изследване показват:

1. 6 – 7-годишните деца имат добра подготовка за участие в ръчен технически труд и конструктивно-техническа дейност що се отнася до конкретните знания и умения и прилагането им в близки познати и близки до познатите условия.

2. Конкретните знания и практически умения подпомагат 6 – 7-годишните деца в самостоятелно намиране на решения на разнообразни конструктивни задачи – и с по-голям успех репродуктивни и с по-малък – творчески, което е предпоставка за успешното им участие в учебно-трудова дейност по труд и техника.

3. Уменията за творческо прила-

гане на знанията и конкретните практически умения при различни условия са в зависимост от развитието на аналитико-синтетичната дейност на 6 – 7-годишните деца, от развитието на компонентите на творческа дейност – въображение, изграждане на мисловен образ, съпоставяне на наличните знания с търсения резултат и др.

4. Наблюдават се затруднения при назоваването и изговарянето на някои понятия, както и при определяне на признаците на тези понятия, което налага да се обърне внимание на процеса на формиране на графични и технически понятия.

За успешното участие на 6–7-годишните деца в дейностите на организационно-функционалната дидактическа система труд и техника в I клас на СОУ се налага целенасочено и системно прилагане на овладените знания и формирано умение – общи и конкретно-трудова – при решаването на разнообразни по съдържание задачи с непрекъснато усложняваща

се проблемност, съобразена с възрастовите особености на децата от предучилищна и начална училищна възраст. На тази възраст (6 – 7 г.) децата все още не са в състояние да преминат от конструиране по възприятия към мисловно конструиране. Тяхната конструктивна дейност изцяло зависи от възприятията, от създадените възможности за наблюдение и анализиране на обектите. Все още несъвършен характер имат умствениите и практическите действия, които формират конструктивно-техническата дейност, при която се създават несложни по своето съдържание конструктивно-технически образи при наличието на образец. Това показва, че процесът на създаване на образи при 6 – 7-годишните носи подражателен и репродуктивен характер. Често въображесмите образи са схематични и фрагментарни, липсват им много признаци и детайли, в тях се отразяват само общите контури на предметите от действителността.

ЛИТЕРАТУРА

1. Витанова, Н. и др. Активността на детето в детската градина (програма). С., 1993.
2. Делчев, Т. Детско конструктивно творчество, С., 1985.
3. Николова, Т. и др. Практикум по труд и техника – I част. ВТУ, 1993.

4. Педагогическа диагностика. Под ред на Г. Бижков. С., 1988.
5. Русинова, В. и др. Програма за възпитание на детето от две до седемгодишна възраст. С., 1993.

**PREPARATION OF 6 - 7-YEAR OLD CHILDREN FOR PARTICIPATION IN
MANUAL LABOR AND TECHNICAL ACTIVITIES' PROCESS**

Todorka Nikolićva, Radka Gaidova

Summary

The research aims at the preparation of the 6 - 7-year olds for participation in manual and technical activities based functionally on the didactic system of manual labor and technical activities' in the I grade of the primary schools.

A system of experimental tasks has been created, which determines the level of the acquiring knowledge and forming of the concrete skills and their creative application under different pedagogical conditions and situations.

The optimizing of the preparation of the 6-7-year old children for the acquiring of general and specific labor knowledge and skills helps them in the individual process of finding solutions to constructive tasks of various contents and gradual complication. The preparation is also correlated to the specific age and individual features of the children of the nursery school and the students of grade I of the primary school.